СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 45. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 25. лютого, 1926. VOL. XXXIV. No. 45. Jersey City, N. J., Thursday, February 25. 1926. THREE CENTS

Палата послів ухвалила податковий закон.

ВАШИНГТОН, 23. лютого. — Замкнувши дальшу дискусію по кількох промовах палата послів приступила до голосовання над проектом податкового закона, предложеним її конференцією представників обох палат конґресу, та ухвалила його подавляючою більшостю.

При голосованню за проектом заявилося 354 голоси. Проти голосувало всего 28 голосів, а саме поступових републіканців 16, демократів 8 та незалежних 4.

Проект приходить у четвер під голосоване сенату, який його певно прийме, після чого він піде до підпису президента.

Підчас короткої дебати в палаті послів посли критикували проект за знесенне податків від великих маєтків і спадщин.

КУЛИДЖ ПРОТИ ВЕЛИКОГО ЗБІЛЬШУВАННЯ ВОЗДУШНОЇ СИЛИ.

ВАШИНГТОН, 23. лютого. — Президент Кулидж недвозначно заявився проти видавання більшої суми з державного скарбу на будову літаків. На думку президента, така ухвала моглаби викликати поза границями враження, що Америка хоче збροїтися в воздусі та розбудити в других державах бажанне дорівнати Злученим Державам.

КРОВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ В МЕКСИКУ ЧЕРЕЗ ВИВЛАСНЮВАННЄ ЦЕРКВИ.

МЕКСИКО, 23. лютого. — Межи федеральним військом, яке прийшло помагати державним урядникам викидати священиків-чужинців, а вірними одної католицької церкви в сьому місті прийшло до бійки, підчас котрої жовніри покалічили кількоро людий та вбили 2 особи.

СУДДЯ ПОЛАГОДИВ СТРАЙК.

НЮ ЙОРК, 23. лютого. — Нюйорський суддя Джосеф Проскавер довів до згоди межи властителями тисячки кравецьких робітень та їх робітниками, які грозили страйком. Суддя намовив сторони зробити нову умову, завдяки чому до страйку не прийшло. Судді акція вдалася завдяки тому, що він своїм поступованнем доказав обом сторонам, що він є вповні безсторонною людиною.

МАЛИ ВКРАСТИ ПОЛОВИНУ „СНІГОВОГО ФОНДУ".

НЮ ЙОРК, 23. лютого. — Нюйорська стейтова прокураторія закидає, що урядники міського департаменту чищення вулиць змовилися, щоби украсти половину „снігового фонду", призначеного на забраннє снігу з вулиць міста. Мали вони порахувати містови за невивезений сніг і „заробити" в сей спосіб коштом міста 2 міліони 700 тисяч долярів.

КЛОПОТИ АМЕРИКАНЦІВ ЧЕРЕЗ ВІДТОВЩУВАННЄ.

НЮ ЙОРК, 23. лютого. — Нюйорська Медична Академія урядила тут конференцію для справи ваги дозрілих людий. На сій конференції виступив др. Менас Ґреґорі, котрий стоїть на чолі психіятричного відділу в шпитали Белвю, з незвичайно цікавим відчитом, у якім вказував на умові наслідки страху перед затовщеннем. Після його спостережень, богато людий зовсім безпотрібно старається зменчити свою вагу та робить се з таким завзяттем, що се підриває їх умове здоровле, наслідком чого богато з них занепадає на нервовий розстрій.

ЗАХОДИ ДЛЯ РЕЛІГІЙНОГО ЗБЛИЖЕННЯ.

НЮ ЙОРК, 23. лютого. — В місцевім готели Астора уряджено нині стараннем Федеральної Ради Церков Христа в Америці та союза жидівських синаґоґ спільний бенкет, який мав на ціли зблизити до себе протестантські та жидівські церкви. Головним бесідником вечера був бувший секретар стейту Чарлз Е. Гюз, котрий критикував біґотерію (вперте й нетерпиме привязанне до якоїсь віри).

ВБИВСТВО ЗА „ОБРАЗУ ВІЙСКОВОГО УНІФОРМУ".

НЮ ЙОРК, 23. лютого. — Перед стейтовим судом у Брукліні стає нині на розправу за вбивство людини ветеран Джосеф Різуто. Розправа цікава тим, що обжалований подає на оправданне, що він убив з „патріотичної гордости"; убитий мав образити військовий уніформ убийника, роздерти його в сварці. Прокураторія каже, що се було собі звичайне вбивство.

ЯКИЙ БАТЬКО, ТАКИЙ СИН?

ФІЛАДЕЛФІЯ, 23. лютого. — Стейтовий суд розбирав нині два позви, які дві сестри внесли проти їх мужів о розвід. Найцікавійшим фактом, який вийшов підчас розправи, було те, що один з пізваних є батьком другого.

Як свідки ствердили підчас розправи, батько Норман Герлак, фабрикант картонового паперу, їхав зі своїм сином Томасом до Европи. По дорозі домів запізналися вони з двома французькими дівчатами, сестрами, залюбилися, заручилися і поженилися. В кілька місяців після щлюбу обі жінки покинули своїх мужів, закидуючи їм, що не можуть жити з ними через грубі слова й побої.

Вислухавши свідків, суддя дав обом сестрам розвід.

НЕЩАСНІ СЛУЧАЇ В КОПАЛЬНЯХ ВУГЛЯ.

СКРЕНТОН, Па., 22. лютого. — Вже третій нещасний случай в копальнях твердого вугля від закінчення страйку стався тут нині, коли Джеймс Ґрифит, форман копальні Гайд Парк, що належить до Ґлен Олден Ко., впустив на землю скринку з динамітом. Вибух розніс Ґрифита на кусні.

ТКАЛЬНИЙ СТРАЙК РОСТЕ.

ПАСЕЙК, Ню Джерзі, 23. лютого. — Число робітників ткальняних фабрик, які вийшли на страйк, доходить уже до 10,000. Одно підприємство замкнуло свою фабрику, кажучи, що робить се тому, бо застрашують страйколомів так, що вони не хочуть іти до роботи.

ПОЖАР У КРАМНИЦІ УКРАЇНЦЯ.

ЕЛИЗАБЕТ, Ню Джерзі, 23. лютого.— Нині раненько вибух з непрослідженої ще досі пожар у домі гр. Семена Байтали, члена Українського Народного Союза та властителя складу обуви. Заким пожарна сторожа вспіла згасити огонь, він наробив великої шкоди в домі, який на партері має крамниці, а на висших поверхах мешкання шкоду оцінюють на 12,000 дол.

БОРОНЯТЬ ПРОГИБІЦІЇ.

ВАШИНГТОН, 23. лютого. — Високі урядники методиської церкви видали публичну заяву, в котрій говорять, що ся церква далі піддержує прогибіцію та домагається ще острійшого її виконування.

РОЗІГНАНЕ ВІЧЕ ПОСЛА КОЗУБСЬКОГО

На неділю, 24. січня ц. р. заповіджено в с. Колодно, кременецького повіту, віче посла Б. Козубського в справі переводження в життя земельної реформи. Зібралося багато народу, навіть з инших сіл — Олишковець, Витковець, Зарудя. Але поліція розігнала тих, що зібралися і до віча не допустила. Інтервенція посла Козубського перед поліцією не віднесла наслідків і віче таки не відбулося. Колиж так поступається з вічами послів, то на що дозволяють собі поліційні орґани зі зборами звичайних смертельників?

ГУЦУЛЬСЬКІ ТОПІРЦІ — НЕБЕЗПЕЧНЕ ОРУЖЕ.

Повідомляють із села Ферескула, Косівського повіту: На другий день Різдвяних Свят, коли в Ферескулі припадає храм (празник), який Гуцули обходять дуже торжественно, впала до села поліція і повідбирала у леґінів топірці, в числі коло 60 штук. Отже вже навіть ті топірці, що виконані звичайно по мистецьки предметом, що доповняв мальовничости гуцульського одягу, стали небезпечні для „цалосьці Жечипосполітей".

ПОБІДА ПІДДУБНОГО В НЮ ЙОРКУ.

Іван Піддубний поборов славного італійського силача Роната Ґардіні. Боротьба відбулася в понеділок, 22. лютого, в Армори Гол, Ню Йорк. Піддубний положив Ґардіного в 44 мінутах.

НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ У ЛЬВОВІ.

З нагоди 350-річного ювілею українського друкарства була улаштована Виставка славянських і українських стародруків. Перед тим була Виставка галицьких та ин. рукописів. З останніх цінних придбань музею треба відмінити славнозвісний Богородчанський іконастас кінця XVII—XVIII ст.

Музей в рр. 1920—1925 видав слідуючі публікації з історії українського мистецтва: А. Лушпинський: Деревяні церкви Галичини XVI—XVIII ст.; Прикраси рукописів Галицької України XVI ст. (4 випуски); І. Свєнціцкий: Початки книгопечатання на землях України; „Матеріяли до історії української архитектури". І. В. Січинський: Деревяні церкви галицької України XVII—XIX ст.; П. В. Січинський: Архитектура в стародруках; В. Пещанський: Давні килими України.

В іконописному відділі перевів величезну працю коло відмивання і консервації образів відомий спеціяліст архит. В. Пещанський. Він же вів в 1924 р. іконописну робітню темперової техніки, де пройшло курс 7 осіб.

В 1925 р. в музею намічена праця коло складання показчиків місцевостей і осіб, про які є мова в актах музейного архиву XVII—XVIII ст.; коло опису збірок листів XVII ст., грамот XV до XVIII ст. і викінчення опису рукописів XIV до XVIII ст., та галицьких XIX ст.

СОВЄТСЬКА ОРДЕРОМАНІЯ.

Як повідомляють московські ґазети, найвисші совєтські власти обдарували нового комісаря війни Ворошилова втрете ордером „червоного прапора". Двічи одержав він те відзначення, ще заки зістав міністром.. Перед війною Вільгельм II. давав командуючим ґенералам лише один ордер. Совєти, як показується, перевисшили Гогенцолернів.

ДЕ ПІДДУБНИЙ БУДЕ БОРОТИСЯ.

—o—

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. В четвер 25-го лютого в Филаделфії відбудеться велика борба в Метрополитен Опера Гавз. Виступить двох українських борців. В одній парі буде боротися Піддубний проти Італіянця Кальзо а Єрмак Харківський проти Поляка Артура Боґанца. Та боротьба викликає велике заінтересованнє серед любимців спорту.

В Кантон, Огайо, Піддубний буде боротись 3. марта.

В Массилон, Огайо, Піддубний буде боротися 5. марта.

СЛОН У СКЛАДІ ПОРЦЕЛЯНИ.

Тут мова не про метафору. Дорогою з Барнет до Лондону вели два Гіндуси слона Бонті. Поводився спокійно до хвилі, коли на передмісті Лондону появився автомобіль, котрого слон страшно налякався. З високозадертою трубою і з страшним криком почвалав слон улицями, перевернув по дорозі шопу, дістався до садів підміських віль, знищив оранжерію і вкінці дістався до середини передмістя. Люде, що були на вулиці, повтікали мерщій до хати, навіть оба Гіндуси сховалися перед бішеним звірем. А Бонті шалів. Зачіпав кожне стрічне авто, впадав на виставові шиби й клами заподіював спустошіння між виставленими предметами. Найбільше потерпіла вистава порцеляни. Там по відвідинах слона остала лише купа черепя. І так на просторі около 7 км. знищив усе, що стрінув по дорозі. Щойно після довшого часу слон постепенно успокоювався, але Гіндуси, щоби знову не приступило до нього, замкнули його під ключем.

ОПЕРОВІ СПІВАКИ ВИСТУПЛЯТЬ НА УКРАЇНСЬКІМ КОНЦЕРТІ.

Весь Перт Амбой, в стейті Ню Джерзі, й околиці немало зацікавлені концертом, який місцеві Українці уряджують у Гай Скул Одіторіюм на Стейт Стріт з тою ціллю, щоби запізнати чужинців з нашою народною музикою. В сьому концерті возьмуть участь три визначні сили Метриполитанської Опери в Ню Йорку, а саме: д. Адам Дідур, котрий походить зі Західної України; пані Бурська та пані Далосі. Не хто инчий, але самий п. Бамбашек, диріґент опери й орхестри Метриполитен Опери, виконає акомпаніямент. Концерт уже зацікавив не лишень Українців, але й Американців, які справді вдячні українським орґанізаторам за те, що вони постаралися дістати до Перт Амбою таких визначних і рідких гостий. Для Українців сей концерт цікавий теж тим, що на ньому виступлять також діти місцевих Українців, які вчуться в музичних консерваторіях.

КИШЕНЬКОВІ ПЕЧІ В ЯПОНІЇ.

В Японії є звичай, що в зимі кождий носить зі собою кишенькові печі. Така печ не більша від папіросниці. Є то плоска посудина, що має в собі опаловий матеріял. Процес горіння відбувається без виділювання диму й ґазів. Це завдячує така печ складови матеріялу, що творить ціпку масу зі звуглених і спорошкованих конопель, трохи салітри й ростинного олію.

ДВІСТА ТИСЯЧ КАПЕЛЮХІВ.

У турецькій б. столиці Царгороді продали за один тиждень двіста тисяч капелюхів. Турецька влада, як звісно, заборонила носити фез, тому Турки хоч-не-хоч купують капелюхи.

Нова сутичка на польсько-литовській границі.

РИГА, столиця Латвії, 23. лютого. — З Ковна, теперішньої столиці Литви, і з Варшави повідомляють про нові сутички на польсько-литовській границі, тільки оба повідомлення собі суперечать.

Литовське урядове звідомленне сповіщає, що відділ граничної польської поліції в силі 200 людий перейшов литовську границю в повному зорműженню, з машиновими крісами та ручними бомбами, а за ним поспішив відділ кінноти. Ся гранична поліція разом з кіннотою, каже звідомленне, заняла литовський ліс біля Клішеботу.

Зноваж польське звідомленне заперечує литовське звідомленне, а запевнює, що литовське військо перейшло польську границю і заняло одно село, де побудувало закопи й огорожі.

БАЛТІЙСЬКИЙ СОЮЗ.

РЕВАЛЬ, столиця Естонії, 23. лютого. — За почином Анґлії хотять обеднатись три балтійські держави, Естонія, Латвія і Литва в союз. Сей союз був би доволі тісний, бо всі три державі мали би згодитись на одну митову (цлову) умову, на одно закордонне представництво і навіть на спільні гроші.

Естонія і Латвія падкійші до такого союза, але з Литвою труднійше, бо вона одинока має спір з Польщею і се видвигає яко перший чинник у переговорах.

ЛОКАРНЕНСЬКИЙ ДОГОВІР.

ПАРИЖ, 23. лютого. — Комісія закордонних справ французького парляменту приняла сьогодня локарненський договір.

Із 42 членів комісії тільки 4 націоналістів голосувало проти внесення.

АНҐЛІЙСЬКО-НІМЕЦЬКА ПРИЯЗНЬ.

ПАРИЖ, 23. лютого. — Французькі дипльомати кажуть, що Анґлія щораз більше зближається до Німеччини і її підпирає, хотячи довести до анґлійсько-німецького порозуміння проти Франції на континенті Европи.

НІКОЛИ.

ЛОНДОН, 23. лютого. — Польський представник звернувся до британського закордонного уряду із запитом, чи Анґлія не годиться на допущенне Польщі до Ради Ліґи Народів тільки хвилево, але пізнійше на се згодиться, чи загалом не хоче, аби Польща належала до Ради Ліґи Народів. На се він одержав відповідь, що Анґлія на се ніколи не згодиться.

МУССОЛІНІ „РОЗБИРАЄ" АВСТРІЮ.

ВІДЕНЬ, 23. лютого. — Тутешня преса подає вістку, буцімто Муссоліні виготовив плян розбору Австрії. Він хоче забрати часть Австрії для Італії, а решту роздати між Чехо-Словаччину, Югославію, Баварію і Мадярщину. Мадярам обіцює Відень. Сим робом, кажуть, Муссоліні хоче не допустити до злуки Австрії з Німеччиною.

ПОНАД ЛІҐУ ДО СЕНАТОРА БОРИ.

ВІДЕНЬ, 23. лютого. — Тут відбулось велике віче Тирольців для протесту проти поневолення їх братів в південному Тиролю, під італійською окупацією.

З уваги, що Ліґа Народів не може їм нічого помогти, віче ухвалило звернутись до сенатора Бори у Вашинґтоні, щоб поміг їм через американську публичну опінію.

БРАТТЯ БРАТІЯНИ ПРОГРАЛИ.

БУКАРЕШТ, столиця Румунії, 23. лютого. — Остаточний вислід громадських виборів у Румунії виказує, що побідила опозиція, а браття Братіяни, премієр і міністер скарбу, програли з цілою своєю урядовою партією. Тепер вони подадуться до димісії.

Кажуть, що тепер і престолонаслідник Кароль, котрий уступив ізза братів Братіянів, вернеться до Румунії.

ЙОРҐА НА МІСЦЕ БРАТІЯНА.

БУКАРЕШТ, 23. лютого. — По громадських виборах, в яких програв премієр Братіяно, завтра будуть вибори до парляменту, в яких, як кажуть, він теж програє.

Тоді він уступить, а король Фердинанд покличе на премієра провідника націоналістів Йорґу.

Премієр Братіяно, його брат і шваґер Барбу Стірбей, досі правили Румунією і довели до уступлення Кароля. Тепер же, по їх упадку, Кароль вернеться і буде співділати з націоналістами.

КОРОЛЬ ЮРІЙ В ОБОРОНІ КАРОЛЯ.

ПАРИЖ, 23. лютого. — Сюди приїхав румунський престолонаслідник Кароль на короткий побут. Кажуть, що анґлійський король Юрій робив заходи, щоб йому привернути його права до наслідства престола і, щоб він вернувся домів, та що румунський король Фердинанд остаточно на се згодився.

СУДЯТЬ ПОМЕРШОГО.

БУДАПЕШТ, столиця Угорщини, 23. лютого. — Угорський королівський апеляційний суд візвав на розправу німецького соціялістичного писменника Вільгельма Лібкнехта, котрого обжалував за ширенне клясової ненависти. З уваги, що він не явився, бо помер тому 26 літ, суд тільки заборонив його книжку, яку видано тому 50 літ.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗНОВА РОСКРИВАЮТЬСЯ

Від коли на Україні почалася офіціяльна українізація, від тоді большевицькі аґенти не перестають тикати нашим людям в очи сею благодаттю. Чим більша заходить небезпека, що ся українізація нагадає Українцям запевнювання сих власне аґентів про те, що мовляв на Україні панує український селянин і робітник, тим більше аґенти роздирають горло, щоби доказати, що українського селянина й робітника, який тепер нібито править Україною, треба ще українізувати.

Кілька тижнів тому назад виступив центральний виконавчий комітет у Москві з новим зарядженнем супроти України, який додає ще один зайвий причинок до відношення большевицького уряду до України. Як подали большевицькі ґазети під датою 24. січня сього року, сей виконавчий комітет видав нове зарядження в справі границь України. На основі сього роспорядку постановлено відділити від української території та приділити до корінно „руських" земель порядний шматок землі, а саме: райони Хведоровський, Миколаївський з містом Таганрогом, Матвіївсько-Курганський, Совітинський, Голодаївський і східну частину Катеринославського району Таганрогської округи. Кромі сього відділено від України райони Глубокинський, Левинський, Каменський, Усть-Білокалітвенський, Владимирський, Сулинський, Шахтинський з містом Шахти та частину округів Сорокинського і Олексіївського Шахтинської округи.

Зарядженнє виконавчого комітету не являється нічим виїмковим. Воно йде далі по тій самій лінії московської політики, яку визначив собі від самого початку свого існовання московський большевицький уряд, а яку він не видумав самий, але переняв від російських царів. Є се політика винищування українського народа, економічного й культурного. Політика ослаблювання українського богацтва, обкроювання важних економічно округів, підривання культурного розвою. Напрям сеї політики зазначив ще цар Петро Перший, а вели її з однакою заїлостю Катерина Друга, Микола Перший, Олекса Другий і Третий, Микола Другий, Ленін і Троцький. Нахамкес і Дзержинський. Кождий, хто попадав до повного жолоба Москви, дивився, щоби сей жолоб не висох, а що в ньому моглоби дещо зменчитися, якби так український народ дійшов до самосвідомости, то кождий пан Москви ішов уперто й завзято до знищення української культури та обрабовання українського народа з плодів його праці. Кождий пан Москви, чи се був московський цар німецького роду, чи московський комісар жидівського роду. Україні від них було все однаково.

ПОДВІЙНА МІРА

Які два тижні тому приїхала до Злучених Держав анґлійська ґрафиня Каткарт. Їхала вона сюди в гостину до своїх знакомих і не сподівалася ніякого клопоту з іміґраційними урядниками. Та сі дали їй перед висіданнем на американську землю до виповнення блянкет, на котрому межи всякими питаннями було питанне, чи вона замужна, чи свобідна, а коли свобідна, чи не розведена. Коли пані Каткарт написала, що вона розведена, урядники стали випитуватися, як вона дістала розвід. Зі сих допитів урядники довідалися від самої пані Каткарт, котра ґоворила відкрито й щиро, що вона розведена зі своїм мужом, котрий її позивав о розвід на тій основі, що вона його зраджувала з якимсь ґрафом Крейвеном. Іміґраційні урядники заявили, що таке поступованне вважають вони злочином, який свідчить про таке здеморалізованне людини, що вона не повинна бути допущена до Злучених Держав. Паню Каткарт рішено депортувати.

Заким прийшло до депортації, справа замоталася. Пані Каткарт обрушилася на приказ депортації, пятнуючи сей приказ як грубо сторонничий. Вона показала на те, що ґраф Крейвен, з котрим вона зраджувала свого мужа, находиться в Америці, допущений сюди без перешкод. Коли, говорила пані Каткарт, не допущено її, то треба було депортувати й ґрафа Крейвена. В справу вмішалися ріжні жіночі товариства, які добачили в поступованню іміґраційних урядників міренне мущин одною мірою, а жінок другою. Сі протести добилися того, що іміґраційні урядники постановили арештувати ґрафа Крейвена, але заким се зроблено, ґраф скочив до Канади, де його прикази американських урядників досягнути не можуть. Під натиском жіночих орґанізацій іміґраційні урядники мусіли наконець допустити паню Каткарт тимчасово.

Коли приглянутися ближче фактам, покажеться, що про якесь подвійне міренне мущин та женщин нема мови. Ґрафа Крейвена допущено до Америки не тому, що він мущина, але тому, що він перед іміґраційними урядниками свій скандал замовчав. Колиб він був дав урядникам нагоду до такого самого допиту, до якого своїм явним поступованнем дала пані Каткарт, то й він бувби опинився в такім самім положенню, що вона. Ріжниця в трактованню сих двох осіб вийшла з того, що жінка говорила відважно й явно, а ґраф закривав. Значить, іміґраційний закон Америки такий, що він допускає брехунів, а викидає тих, що говорять правду. Його хиба не в тому, що він робить ріжницю межи жінками а мущинами, але в тому, що він накладає на людий фалшиві міри моральности та депортує чужоложників, які говорять правду, а задержує чужоложників, які кромі чужоложства ще поповняють крисоприсягу.

ПРО УКРАЇНІЗАЦІЮ УКРАЇНЦІВ

От таке диво доводиться переживати українському народови на українській землі. Нічого не вдієш. Треба українізувати українську землю, а не так землю як тих московсько-жидівських зайдів, що засідають на найвисших урядових посадах, є фахівцями, беруть добру плату і є заразом ворогами українського народу. Вони то не знають української мови і знати не хочуть і задля них головно започатковано т. зв. українізацію. Задля них вона все ще йде пиняво і буде далі проволікатись, якщо уряд не буде в силі прогнати отсих саботажників зі служби.

Як бачимо, біда з українізацією. Попирає її формально і большевицький уряд, навіть Москва. Большевики не привязують до неї особлившого значіння. Українізація це для них тільки спосіб, яким вони хочуть підійти українського селянина, щоби його перетягнути на комуністичний бік. За допомогою української мови, української книжки і українського апарату думають вони поширити з успіхом комуністичну проґанду по українських селах та заставити селянство до того, щоби поставилося прихильно до большевицької влади.

Попирають українізацію большевики ще й з другого боку. Вони знають, що на Україні живе велика скількість національно свідомої української інтеліґенції, а навіть доволі українського робітництва, які стремлять до повної самостійности України і які добачують в Москві тільки ворога свого національного, культурного і політичного життя. Щоби відвернути отих самостійників від політичної програми, запалили їх большевики до великої культурної місії, себто українізації України.

Та для нас важне головно те, як ми самі повинні ставитися до українізації і чого нам по ній надіятися. А коли розглянемо українізацію з боку власного національного інтересу, то не улягає ніякому сумніву, що вона для нас корисна без огляду на те ким і задля кого вона проводиться. Біда тільки в тім, що її як слід не проводиться. Богато вже пройшло речинців, коли мала бути закінчена українізація, але її не закінчено, бо урядовці далі не знають української мови та не кінчать курсів українознавства. І то не кінчать ті, які повинні бути приміром у виконанню розпоряджень влади. Не кінчать найвищі урядовці і фахівці, т.зв. „специ". Разпорядком Ради Народніх Комісарів установлено день 1. січня 1926 р. як остаточній речинець українізації. Та з того розпорядку як і з попередніх нічого путнього не вийшло і речинець знова продовжено. І буде певно продовжуватися так без кінця, якщо радянська влада не звільнить зі служби саботажників, які не хочуть ні вчитися ні урядувати по українськи.

До цього часу ми говорили про українізацію державного апарату, а тепер згадаємо про українізацію школи. Найкраще представляється під тим оглядом школа найнищого типу, себто народня. Висші школи зукраїнізовані до половини, а фахові до третої части. Та тут стоїть на перепоні ще одна важна перешкода, а саме величезний брак шкільних підручників, а без української книжки годі перевести українізацію школи. До того сама школа на Україні знаходиться в оплаканому стані. Бо ось що пишуть большевицькі „Вісти": „Наша радянська школа покищо найбідніща в цілому світі". А заступник народнього комісаря Я. Ряпко, який в той спосіб схарактеризував школу на Україні, подає далі, що в українських школах „обстановка бідна, злиденна, часто-густо нетоплене мешканнє і чотири голих стін. Про якісь знаряддя виробництва, кабінети, лябораторії, бібліотеки не може бути мови. Добре, якщо є таблиця, крейда й ганчірка". Таке саме діється по школах цілого радянського союза. Тому рік обїздив Америку висланник комісара народньої освіти з Москви і здебільша представляв в той самий спосіб ціле шкільництво хоч старався прикрасити те лихо новими методами навчання та надією на кращу будучність.

Так отже припинюється навіть українізація сільської школи на Україні, бо бракує українських підручників. В тім вже вина радянського уряду в Харкові і його установи Державного Видавництва, яке доставляє шкільних книжок. Державне Видавництво друкує все ще богато московського сміття і витрачує на них як і комуністичні видання богато гроша і паперу, а вкорочує видатки на видавання українських підручників. В той спосіб сам уряд припинює українізацію школи. Найгірше одначе те, що нема покищо надії на краще. Навіть в найблищих літах українська школа не буде заосмотрена в цілости в українську книжку.

Українізація поступає, але дуже пиняво і прийдеться ще довго ждати, щоби можна було говорити про українізацію всього життя на Україні. Та всеж таки вона йде вперед непереможною силою розкованого українського духа і входить в державний апарат, в театр, церкву і школу і відчиняє перед нами перспективи самостійного державного життя. Та те послідне буде доперва кінцем українізації України, а з тим і кінцем московського панування над Україною. З закінченнем українізації прийде боротьба о повну самостійність України. І задля тої то остаточної цілі так нам спішно з самою українізацією.

ДО ПРАЦІ!

Страйк уже скінчився,
Майнер відпочився;
Веселий, здоровий,
До праці готовий.
Брехи будуть рано
Голосно гудіти:
Вставайте, майнери,
Будуть голосити.
Кождий радо встане
В серці вдоволений;
Страйком журитися
Не буде мушений.
У праці кождому
Скоро час минає;
Вдома жінка, діти
Радісно чекає.
Страйк уже скінчився,
Вже не буде лиха;
Буде нова пейда
І нова утіха.
Діти коло тата,
Вже на муві просять,
А котрі ще малі
То лиш кенди хотять.
У шторника в шторі
Вже більше товару,
Робітників також
Більше поза бару.
Вже не позирає,
Чи зараз заплатить,
Тільки питається,
Що ще більше хочеш.

Шамокин, Па., 19. лютого, 1926.

Б. Книшівський.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Отсим повідомляєсь членів Бр. св. Василія, від 339, що місячні збори відбудуться в неділю, 28. лютого, по першій годині, під ч. 610 S. American St. Тому, що є важні справи до полагодження, присутність кождого члена конечна. Неявившийся член заплатить 1 дол. кари, а урядник 2 дол. Також пригадується тим, котрі малиби охоту вписатися в члени У. Н. Союза, най не відкладають з дня на день, бо час не стоїть і ніхто не знає чне завтра. А У. Н. Союз є одним батьком, котрий в прикрости помагає кождому доброму членови або його родині! — Іван Сорока, предс.; Іван Шекмар, кас.; Олекса Будай, секр.

ПРАЦЯ ДЛЯ І СЕРЕД НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНЬШОСТИЙ.

Президія Центрального Виконавчого Комітету СРСР. зажадала від харківського уряду даних про працю серед національних меншостей України. Центральний Комітет для справ нац. меншостей при Всеукр. Центр. Вик. Комітеті поробив підсумки своєї праці, з яких виходить, що тепер у всіх виборних органах радвлади мають національні меншости своїх представників. Уряд України забезпечив участь усіх трудових елементів нацменшостей у виборах, та їхніх представників у виборчих комісіях. Звідомлення про діяльність установ мають складатися по національних районах і громадах у рідній мові національности, що має там перевагу. Усі громадські та державні установи в національних районах і громадах у рідній мові національности, що має там перевагу. Усі громадські та державні установи в національних районах урядують на рідній мові. Про число національних рад і районів пишемо в окремій статті. Позатим на культурному фронті зорганізовано 2,000 шкіл і культурно-освітніх установ для нацменшостей. Всі вони ведуть свою працю в рідних мовах. Німецьких шкіл є 500, жидівських 372, польських 320, болгарських 53, молдавських 69, чеських 19, татарських 3, албанських 3, турецьких 1, білоруських 1. Крім того є 351 жидівських культурних установ, 157 німецьких, 190 польських, 10 чеських, 6 болгарських, 3 татарських і 2 білоруських. В 1926 р. сітка національних шкіл має бути значно поширена. В судівництві теж зроблено багато для національних меншостей. Нині є там 102 національних судових камер. Утворюється 20 посад для представників нацменшостей при окружних судах, 20 посад для помічників прокураторів, і по 10 посад для слідчих суддів і нотаріяльних канцелярій, що обслугувати будуть виключно національні меншости. Тепер переводять на Україні також реєстрацію Жидів, що хочуть занятися хліборобством. В 12 округах зареєстровано вже 12 тисяч таких жидівських родин.

ПОДЯКА

МЕНВИЛ, Н. ДЖ.

Я член У. Н. Союза, відділ 168, складаю сердечну подяку всім жертводавцям з Менвил за допомогу, яку зібрали для мене П. Коблянський і І. Шевчук:

Жертвували: С. Лизинець $5.00; І. Шевчук, О. Ґелета, М. Лисий, І. Стек, П. Коблянський, А. Шіґера по $2.00; А. Василіков, Ф. Шкабка, М. Вербицький, Ф. Волчик, М. Ґонтар, М. Нибожийський, С. Урбан, С. Трусь, Г. Марморечстайн, П. Лисий, І. Мітраснович, П. Килино, М. Козак, М. Іванило, М. Косован по $1.00; дрібна збірка $17.50. — Разом $49.50.

Прошу помістити мою подяку в Свободі. Я хорий і не роблю вже 2 роки і не маю ні відки помочі. Жена моя мала операцію в осени в шпитали в Ню Йорку.

Атаназій Ґеба.

ПЕРЕДАЧА ЛІСА СЕЛЯНСТВУ В МОГИЛІВСЬКІЙ ОКРУЗІ.

В Могилів-подільській окрузі закінчено передачу лісів селянам. Усього передано селянам 13 тисяч десятин, що становить 26 прц. загальної площі лісів в окрузі.

PHILADELPHIA, PA.

предсідателів, секретарів і касієрів) предсідателів, секретарів ікасієрів) всіх филаделфійських Братств, Товариств, Парохій, Громад і тим подібних орґанізацій, щоби прибули

НА ЗБОРИ

в справі відсвяткования 10-літної річниці смерти ІВАНА ФРАНКА.

Збори відбудуться

В СУБОТУ, 27. ЛЮТОГО, 1926

о годині 8-мій вечером

В ГАЛИ ТОВ. УКР.-АМ. ГОРОЖАН

847 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

ЗА ТИМЧАСОВИЙ КОМІТЕТ З РАМЕНИ ТОВ. ІМ. ІВАНА ФРАНКА:

Роман Караїм, Михаїл Клапко, Иосиф Стемплевич, Лука Радковський, Михайло Головатий, Андрій Вишнаваний, Роман Карбівник.

ЯК ВИГЛЯДАЄ СЬОГОРІЧНА КОЛЯДА

МИННІЕПОЛИС, МИНН.

З рамени Українського Народного Дому переслано до Обєднання на старий край $105.35. На ту квоту складаються слідуючі суми:

$2.86 остало з панахиди в укр. прав. церкві, яка виносила $54.36. Передом вислано $50, а кошти пересилки виносили $1.50, решта остала в квоті $2.86.

При тій нагоді надмінимо, що $36, які зібрано на спільній вечері в Народнім Домі відослав гром. Микола Ґрубрин власним коштом на Рідну Школу, а оригінальна посвідка находиться в його руках.

Дохід з падолистового свята, урядженого заходом Укр. Нар. Дому виносив $11.60, розходу було $10.56, а решту в квоті $1.04 долучено до теперішньої посилки.

Коляда з рамени Укр. Нар. Дому (пр. Гром.), призначена на Рідну Школу виносила $63, яку в цілости висилається.

Коляду зложили: М. Ґрубрин $5, П. Андрущак $3, Т. Марків $3, по $2: І. Саломон, Д. Колтик, Т. Ваджук, А. Процай, П. Садовий, О. Пилатюк, П. Гайва, Гр. Пастушенко, І. Романчук, о. М. Запаринюк $1.50, а Р. Ясенюк, П. Парій, Ю. Дедилюк, О. Коцьь, С. Юрків, В. Димяник, І. Димяник, Т. Димяник, П. Кивиріґа, С. Вакарук, І. Когут, Т. Голодриґа, М. Гаврилюк, др. В. Колодницький, М. Шипорт, П. Кольба, І. Джеман, Н. Мельниківський, И. Ковалів, М. Ванджура, М. Осташ, О. Ваґнер, Гр. Федушко, К. Бреняк, П. Приймак, Д. Попко, К. Рихлій, О. Шкірка, И. Олійник, С. Рихлій і Д. Семотюк по $1, а по 50 ц.: В. Хай, І. Лозовський і В. Олійник.

$32.25 виносила збірка шкільної дітвори при Укр. Нар. Домі, яку призначено на сироти в краю. Жертвували по $2: др. В. Колодницький, о. М. Запаринюк; по $1: С. Ґерман і С. Вакарюк, С. Евончук, Ю. Деделюк, Д. Семотюк, О. Процай, П. Андрущак, Д. Попко, С. Рихлій, І. Романчук, Н. Шипорт, Н. Скірка, О. Кузик, В. Горбаль, Г. Пастушенко, П. Гайва; по 50 ц.: Гелен Ґрубрин, Т. Кохан, Д. Леськів, І. Демяник, П. Парій, Р. Ясенюк, П. Садовий, И. Ковалів, І. Когут, Т. Голодриґа, К. Рихлій, П. Приймак, О. Палатюк, М. Турин, В. Олексюк, Сахневич, Крайдуба, Д. Котович, Н. Ванджура, Приймак, Д. Попко, Готра, В. Хай, Тачка, Н. Нап 25 ц.

Діти ходили колядувати двома партіями, на стріткару видали $2.40, решта пішла тепер на сироти, то є $29.85.

Разом всі збірки виносять $105.35. Прекрасна сума, яка свідчить як найкраще про ту роботу, яку ведеться для добра народної справи при Укр. Нар. Домі.

ЮСТОН, ТЕКСАС.

В нашій невеликій громаді пішли рівнож колядувати на Рідну Школу та зібрали $39, які вже відослано до Обєднання. Замітне, що коляду зложили наші браття Білорусини, а саме: Михайло Делмат $5, а по $1: Данило Русинович і Семен Кощен. Навіть жид Бен Нобле зложив на ратунок нашої школи $1.

Колядували: Дмитро Куріца, Павло Барабаш, Гринько Піндус, Михайло Балабан. З Українців жертвували слідуючі: Михайло Балабан $10, Михайло Куріца $5 і далі по $5. Дмитро Куріца, Павло Барабаш; по $2: Гринько Пиндус, Тимко Куріца; по $1: Яків Невідомський і Дмитро Мазюк.

ПИТСБУРҐ, ПА.

Заколядовано $70 і вислано до Обєднання з призначенням на Рідну Школу, інвалідів і голодуючих в краю.

САВТ САЙД: Колядували: п-ні Теодозія Онишків і п-ни Анастазія Костишак і Розалія Цимбала. Жертвували: Осип Гупан $5; по $3: о. И. Ганяк, В. Котула, І. Галевич; по $2.50: ред. М. Хандога і інж. В. Малевич; по $2: В. Сорочак, І. Сорока, К. Козак; по $1: В. Коваль, А. Мельник, М. Петрик, О. Микитюк, В. Куник, Л. Галапац, Н. Ланик, І. Войтович, О. Венгжин, С. Ягело, П. Мисько, Т. Котула, М. Винник, А. Усик, П. Шпікула, З. Вілер і Н. Н.; по 50 ц.: І. Сливка, М. Горошко, Р. Криванич, В. Солодяк, І. Солодяк, А. Загурський, І. Щедний, М. Горбатик, Г. Трухан, Н. Комар, А. Баранецький, І. Луговяк, М. Брода, З. Біда, А. Пастирчак, Т. Онишків; по 25 ц.: М. Дрізд, К. Завіцька, К. Талевська, Т. Волач, П. Сорока, Г. Музика, А. Неофіта, М. Шляхтич, С. Трунцьо і Н. Н.

ҐЛЕНВУД: Збіркою зайнялини п-ні: Марія Хандога, Марія Малевич і Марія Белей. Зложили по $1: М. Саковська, Т. Данилик, П. Котула, Т. Михайлишин, В. Гищак, І. Пужак, О. Чорнотович; по 50 ц.: М. Лищак, Ф. Белей, І. Рідош, Н. Бохонок, А. Пограничний, К. Витязь, Т. Баган, Д. Витязь, М. Котула, Г. Токай, І. Кориновський, К. Трач, К. Кориновська, Н. Федишин, Ф. Іляшак, Н. Кавка, І. Камінський, К. Банковська, В. Гусак, О. Карпа; по 25 ц.: М. Баган, Г. Ґеряк. Колядницям за їх щирий труд, а жертводавцям за їх лепти: Щире Спасибіг.

МИННІЕПОЛИС, МИНН.

З сьогорічної коляди призначив наш комітет одну половину на дім „Просвіти" в нашій громаді, а другу половину в сумі $50 вислано до Обєднання з призначеннєм на Рідну Школу в старім краю.

Іван Шміґановський.

ПІСЛЯ РАЙОНУВАННЯ.

Новий адміністративний поділ України. — Його практичні наслідки. — Нові корективи. — Національні райони. Змагання біля остаточної стабілізації нового поділу.

Новий адміністративний поділ України, що відбувається вже на протязі трьох майже останніх літ, дав радвладі деякі користи чисто практичного характеру. Після скасування губерній та введення округ, в територіяльному відношенню далеко менших від губерній, наступив тісніщий звязок їх із державним центром. Крім цього наступило зменшення числа урядовців, а в звязку з тим і інший розподіл державних сум, що йшли на їх утримання.

До нового розподілу було на Україні без губерніяльних установ 26.749 адміністративних урядників, а по цьому це число зменшилося до 22.557. Заробітна плата виносила перед поділом для 10.296 одиниць по губерніях і округах 6,334.825 карб., з чого самі губерніяльні платні виносили 2,380.157 карб. Після скасування губерній та переведення в життя нового поділу видатки на утримання 9.278 одиниць по округах понизились до 5,273.443 карб., тобто на 1,061.482 карб*). Натомісць у звязку з новим районуванням вийшли в державному буджеті дещо більші цифри на оплату районової адміністрації ніж перед нею при рівночасному збільшенню числа урядових одиниць. Число т. зв. штатних урядовців по районах зросло на 856, а плата піднеслася на 1,217.132 карб. Колиж узяти цілість адміністративного персоналу після нового поділу, то скількість його зменшилася на 1.136 одиниць, а видатки на утримання цілого апарату збільшилися на 672.325 карб. Збільшення видатків пояснюється тим, що при меншій скількости давних губерній було менше вищекваліфікованих сил, а по скасуванню губерній округи виказали більше запотребовання саме таких кваліфікованих сил, що були перше виключно при губерніях. Завдяки великому числу округ побільшилася кількість тих кваліфікованих робітників.

Зі скасуванням губерній наступив і поділ їх майна поміж нові округи. Це в деяких випадках має теж дуже корисний для населення характер.

Треба признати, що новий поділ України на округи, райони і громади ще по нинішний день не закінчений, дарма, що триває майже три роки. Радвлада старалася ділити Україну на округи і райони в той спосіб, щоби в них добути бодай релятивне скріплення при допомозі містечкового, міського та фабричного населення впливів пролетаріяту. Цього відразу осягнути не вдалося і тому не дивно, що останніми часами число округ зменшилося аж на 8 одиниць. Тепер є на Україні 41 округ з додатком Автономної Молдавської Республіки, що входить до складу Рад. України як одна адміністративна одиниця. У 1923 р. було аж 706 районів а з кінцем 1925 р. залишилося вже лише 632. Отже корективи в новий адміністративний поділ вносила радвлада безперервно. Буде їх напевно вносити і в будучині.

Дуже утрудняє стабілізацію адміністративного поділу виділювання т. зв. національних районів. Дотепер є запроектованих 12 таких районів. З того вспіла радвлада виділити та зорганізувати заледви 6, отже половину. Дотепер остаточно виділені та зорганізовані такі райони: а) німецькі: Ляндавський, Люксенбурський, Молочанський і Пришибський; б) один польський Довбишський і в) один болгарський Романівський. Виділювання нових національних районів спричинює все деякі корективи і в округах. Крім національних районів є ще національні громади, а таких є аж 393. З того є 128 німецьких, 90 російських, 65 польських, 34 жидівських, 13 чеських, 28 болгарських, 25 грецьких, 9 молдавських і одна білоруська. Усіх сільських рад було в 1923 р. 15.696 а тепер є їх лише 9.307. Тут доконалося найбільше змін. Між иншим одною з найважніших їх причин було саме виділювання національних громад. На основі рішень 4-тої сесії ВУЦВК-ту осьмого скликання і 9. Всеукраїнського зїзду Рад сільські ради слід організувати в кожному населеному оседку, що нараховує не менше 1000 мешканців. У виїмкових випадках, де віддалення від сільського громадського оседку виносить понад 5 верстов, можна організувати сільські ради і там, де є тільки 500 мешканців. У звязку з тими постановами рішено заснувати 1162 нових сільських рад у 40 округах, це значить у кожній окрузі крім одної. Крім цього наспіли до центра проекти на заснування ще нових 170 сільрад. Разом отже останнє вже зредуковане число 9.307 сільських рад побільшилося знов на 1332 ради. Все це доказує, що новому поділові далеко ще до стабілізації.

Такий пливкий стан адміністративного поділу відбивається дуже відемно на самому адмініструванню. Не всюди вдоволена з тієї пливкости адміністрація, а ще більше невдоволене населення, яке всі ці поправки, додатки, та зміни відчуває найболючіше на власній шкірі. Маючи все це на увазі, рішив Всеукраїнський Центральний Комітет на другій сесії з 1925 р., щоби в майбутньому всякі корективи в адміністративному поділі вносити дуже обережно, поволі, і по провіренню усіх даних за ними. Рішення має на меті повільну стабілізацію теперішнього стану. Одначе важко повірити в те, щоби остаточна стабілізація могла наступити на протязі одного або двох літ. Як видно з дотеперішнього, то вона може відсунутися на цілий ряд літ. А за тим промовляє перш за все щораз то нове творення національних громад і районів, яких вже тепер, на нашу думку, за багато.

В. М.

*) Цифри беремо з урядових даних, оголошених у пресі А. Буценком, секретарем ВУЦВК-ту.

МОЛОДІСТЬ.

Коби мені молодії
Літа вернулися,
Умів би я скористати,
Лихом не журився.

Рано працю зачинав би
З піснею, з усміхом;
Вечір би її закінчав
У серці з утіхов.

Ой вмів би я скористати
З кождої години;
Вмів би придбати щастя, долі
Для свої родини.

Не заклав би рук на дармо,
Ні дома ні в полі;
Щирим серцем працював би
За добро, за волю.

Тому кождий, хто молодий,
Світ для нього цвіте;
Нехай в журбі не затровить
Ціле своє життє.

Бо журба іще нікому
Нічого не дала;
Тільки скорше до старости,
До гробу загнала.

Нехай кождий з легким серцем
Щодня проживає;
Нехай своїх літ молодих
В марність не пускає.

Життє наше як та цвітка
До сонця з росою;
Не знаємо, коли прийде
По нас смерть з косою.

Анна Хомяк.

АНТІН ЛОТОЦЬКИЙ.

НА СВІТАННІ ВОЛІ.

Оповідання з визвольних сербських змагань.

(7)

— Твоя правда, Милоше, — притакнув Юрко, — і я так думаю. Тому моя рада така: пішлім когось на розвиди, щоби довідався, які Бекір баша веде сили зі собою. Коли ці сили великі, уступимо йому з дороги, колиж ні, то заждемо на нього.

— Гаразд, гаразд! Знаменита думка — сказали воєводи.

— Хтож бере на себе вислати чоловіка на розвиди? — спитав Юрко.

— Хай це буде вже на твоїй голові— сказали йому воєводи.

Тоді Юрко прикликав до себе кількох сміливих і хитрих людей і сказав їм:

— Маєте піти за військом Бекіра баші й помітити кілько його є. Чи зрозуміли мене?

— Зрозуміли, воєводо. відповіли юнаки.

— Як так, то зараз рушайте в дорогу; я жду на вашу відповідь.

Юнаки пішли.

По кількох днях вернули.

— Ну, щож приносите? — питає Юрко. — Яке велике везирове військо?

— Лічіть не більше, як півтора тисяча, а найбільше дві тисячі голов — відповіли звідуни.

— Тільки всего — зрадів Юрко й повів звідунів перед воєводів.

Звідуни сказали тесаме вдруге.

Зрадили воєводи. Один із них спитав:

— А кілько гармат?

— Вісім, — відповіли звідуни.

— Гм! У нас тільки дві — але зате людей удесятеро тільки. Нема чого боятись — сказав і Обренович Милош.

— Везир, значить, і не думає воювати з нами, коли з такими малими силами приходить, а годится з нами хоче — сказав котрийсь із воєводів, що в душі рад би був іти на угоду.

Тоді виступив Юрко:

— Воєводи, — говорив він — тепер моя рада така: везира треба прийняти нам як найкраще. Кількох із проміж нас воєводів подасться на границю, щоби привітати його хлібом-сілльою. Зі собою візьмуть ці воєводи тисячку людей. Ці люде остануть у половині дороги й там ждатимуть на приїзд везира, щоби відтам провести його аж до нас.

— За велика честь для нього — сказав Милош Обренович.

— Це не для того, щоб честь йому віддати, — сказав Юрко — а більше на це, щоби він бачив і пізнав, що наш народ чує себе господарем у своїй хаті, що думає боронити своїх прав і принимає його в себе як гостя, що приносить бажаний мир, — але принимає з уружжам у руках.

— Згода, хай так буде! — сказали воєводи.

І поручили Юркові все приготовити на прийняття везира.

Так і було, як радив Юрко. Виїхали воєводи а хлібом-сіллю а тисяча війська остала в половині дороги. Бекір баша приняв хліб-сіль від воєводів і кнезів, згодився й на це, щоб від половини дороги проводила його тисяча зоружених Сербів — обережний був, ні словечком, ні рухом, ні виразом лиця не виявив невдоволення. Та коли підходили під мури Београду, збілів на лици, зуби затиснув і зпід лоба глядів на вид двадцяти тисяч, що стояли уставлені лавами в повному зоруженні та під сербськими прапорами обапола шляху, кудою переїздив везир. Щеж би! Рая з оружжям та ще й себе тут за господарів має! Нечуване. Від віків не вільно було нікому з раї носити оружжя, а тут на тобі: більш двацять тисяч оружних Сербів.

А Серби мов не бачать його невдоволення. Віддають йому почести. Коли проміж них на кінь віхав, із гармат почали стріляти та кричали:

— Живіо Бекір баша, живіо султан, володар наш ласкавий!

Та Бекір баша старий лис був. Вигородив лице й дуже чемно поздоровив воєводів, що вийшли напроти нього з Юрком Чорним по переду. Воєводи на вступі до сербського обозу поклін йому віддали й запросили до намету, приготованого на його приєм. Везир запросини приняв, гостився з воєводами, а по пирі спитав:

— Чогож ви хочете?

— Хочемо передовсім — відповів Юрко — вигублення дагіїв і яничарів...

— А... — відповів везир — так не йде... Дагії й яничари однакової віри зі султаном. Тому їх султан, наш найласкавіший володар, не може видати на вигублення.

— Колиж вони народ мучили й давили.

І став Юрко оповідати про кривди, про знущання, про грабунки, що їх допускалися дагії з яничарами; оповів, як вони селян угнітали, жінок насилували, кнезів убивали — про все оповів.

А Бекір баша вислухав і сказав:

— Так... вони зле, дуже зле робили. Султан тому й прислав мене, щоби кривди розглянути й винуватих покарати. Кара їх не мине, та треба, щоби ви наперед зложили оружжя й розійшлися спокійно по домах.

Так везир, а Юрко думає собі:

— Егеж, туди стежка в горох! Знаємо ми тебе! Ти прибув тут на успокоєння й на справедливий суд, а в Босні позволяєш на такі самі знущання, які творять у Сербії яничари.

Так подумав Юрко, а голосно сказав:

— Цього ми не зробимо!

— Ну? То як? — везир на це.

— Треба не тільки винуватців покарати, але так у краю владнати справи, щоби всі ці лайдацтва більше не могли повторятися.

— Знаєтеж що? — відповів Бекір баша: — Виберіть із поміж себе второпних людей і хай вони розмовляться зі мною...

— Гаразд! — кажуть воєводи — хай буде й так.

І Бекір баша відійшов із військом до Београду.

У Београді стрінула його несподіванка.

Дагії не пустили його війська до головної твердині. Впустили до міста й до долішної твердині, а до горішної ані руш...

Раду радили між собою й сказали собі:

— Впустимо везира тут, то тоді везир зробить із нами що схоче. Готов нас ще й сербській раї видати, готов за наші голови купити в Сербів згоду на зложення оружя.

І так везир найшовся між молотом і ковалом: ні одна сторона не вірить йому, ні друга. Одні не хотіли зложити оружжя йому, а другі ворота замкнули перед ним. Клопіт впав на його голову чималий. Не оставало йому ніщо, як остати в місті. Дагії розлютили його сильно.

— Мене султанського везира, щоби не впустити в кріпость, неначе ворога! Стрівайте, заграю я вам своєї — лютував везир.

Лютує везир старий, сипле громи на дагіїв, аж тут сповіщають його, що прибуло трьох послів від сербських воєводів, щоби предложити йому домагання сербського народу. У старого везира очі засвітилися як у вовка:

— Пострівайте дагії, заграю я вам тепер, покажу, що значить зневажати Бекіра башу, везира султанського — і крикнув до своєї служби:

— Просіть до мене, я жду їх!

Увійшли сербські посли, кланяються везирові низенько, а везир їх вітає привітно тай зичливо:

— Вітайте, гостоньки любі. Сідайте, будь ласка, ось тут біля мене. Люблю я цих, що за свої права стоїть, хто про добро народу свойого дбає! Сідайте, розгостіться в мене. Гей служба, варення солодкого тай кави подати.

Поглянули посли по собі: щось воно тут є, що старий лис такий приязний, привітний такий.

— Ну, якіж ваші домагання? — питає вкінці везир у послів.

Повторили посли ці самі домагання, що перше Юрко везирові подав:

— Вигублення дагіїв і яничарів, а потім справедливого правління.

І вже везир не здивувався й не обурився, як перше:

— О, я вже знаю, — сказав — що тут дагії всему винні; вони кривдили не тільки вас християн, але й своїх одновірців муслемів — можете бути певні, що їх не мине найгостріша кара. І всі инші ваші домагання справедливі, вони будуть сповнені. — Я дагіїв покличу перед себе й зажадаю, щоб вони виправдалися, а потім побачите, що буде. За тиждень у сьому самому часі будьте знов у мене.

Посли вийшли, а везир прямо розпращався з ними, та запевняв їх про свою прихильність для хороброго народу.

Дивом дивувалися посли, як відходили, дивом дивувалися й воєводи, як почули про це все. Аж пізніще зрозуміли, таки від Турків довідалися, що між везиром і дагіями незгода, що везир дуже лютий на дагіїв, бо дагії не хочуть пустити його з військом до горішньої кріпости.

— А так, — каже Юрко — тепер ясно мені все. У чиїх руках горішна кріпость, цей паном над цілим містом і околицею цілою й дагії бояться, щоб везир не покарав їх — а везир уважає це обидою для себе, що вони його не впускають. Це все вода на наш млин: де двох беться, третій користає.

— А так! — сказали воєводи.

І ходили посли до везира, умовляли і ні одна ні друга сторона не вірила в додержання умови.

— Знаємо ми вас — думали Серби — тепер обіцяєте все, а зложимо оружжя, так іще більше давитимете.

— Знаю я вас, рає сербська — думав везир — вдаєте вірних підданих султана, а колиб сила, то ви всіх нас видусили мов мишей. Та-поки що ви мені потрібні. Я цих дагіїв мушу провчити.

І шле приказ дагіям:

— Зараз мусите впустити мої війська до горішньої твердині.

А дагії глухі на його приказ. Кличе везир їх до себе.

Ідуть.

— Впустите, чи ні? — питає.

— Не впустимо, не можемо! — відповідають.

Розлютився везир, аж ногами затупотів:

— Ах, ви сякі такі, то через вас усі ці неспокої, то через вас, через ваші неправди й надуживання спокійна досі рая збунтувалася. — Я злучуся против вас із Сербами й змушу вас до послуху.

(Далі буде).

УВАГА! ВІЛМІНГТОН, ДЕЛЕВАР, І ОКОЛИЦЯ, УВАГА!

В суботу, 27-го і неділю 28-го Февруара 1926, відограють **УКРАДЕНЕ ЩАСТЄ,** драма з сільського життя, в 5-ох діях, І. Франка, **в Укр. Нар. Домі, 612 Савт Ґілд Стріт, Вілмінґтон, Дел. Початок обох разів точно 7. вечером. В суботу для дітий граеся, в неділю для старших. Режсер п. Н. Кісіль.**

Запрашаеся всіх місцевих і околичних до численної участи. По представленню Баль до пізної ночи. 45

Комітет.

ПОЗІР! ТРЕНТОН, Н. ДЖ.!

В СУБОТУ, 27. ЛЮТОГО, 1926

В ГАЛИ УКР. НАР. ДОМУ
18 WOODLAND ST., TRENTON, N. J.

— відограеться —

ВЕСЕЛЕ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

САТАНА В БОЧЦІ

Після представлення

ТАНЦІ І ЗАБАВИ

до пізної ночи.

ПОЧАТОК О 8-ій ГОД. ВЕЧЕР. 45

ПОЗІР! — ПРОВІДЕНС, Р. АЙ.!
ЗАХОДОМ СЕСТРИЦТВА ЛЮБОВ від. 177 У. Н. Союза в Providence, R. I.

— відбудеться —

В СУБОТУ, 27. ЛЮТОГО, 1926

гарне українське представленне

НЕВОЛЬНИК

драма в 5-ох діях, Тобилевича

В УКР. ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ
45 Pilgrim St. So. Providence, R. I.
Початок о 6.30 вечером.

Цю гарну українську штуку відограе УКР. АМЕР. ГОРОЖ. КЛЮБ З FALL RIVER, MASS.

Уряд Сестрицтва Любов, від. 177 У. Н. С., запрошуе всіх щирих Громадян в Правіденс і околиці, позаяк представленне дуже красне під теперішну борбу з вічними ворогами українського народа, а рівнож наші другі Відділи У. Н. Союза повинні громадно прибути. Запрошуесь Від. 73 Т. Шевченка в Провіденс, Від. 93 Івана Франка з Централ Фолз, Від. 181 Бр. св. Стефана з Менвіл, Від. 122 Т. Шевченка з Tawton, Mass., Від. 246 У. Н. С. з Crompton, R. I., Від. 206, славну Запор. Січ з Woonsocket. Подаеться до відома, що половина доходу призначена на голодуючих до рідного краю. 45-46

Уряд Сестр. Любов, від. 177 У.Н.С.

УВАГА! — ФИЛАДЕЛФІЙЦІ!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА УКР. АМЕР. ГОРОЖАН

— устроюесь —

ВЕЛИЧАВИЙ

БАЗАР

ЧЕРЕЗ ЦІЛИЙ ТИЖДЕНЬ

А ТО ДНЯ 22, 23, 24, 25, 26, 27, ЛЮТОГО 1926 Р.

від год. 7-ої вечер кождого дня.

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ
849 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

Тут кождий може дістати за малі гроші дорогі і гарні річи як годинник, ріжні вишивки старокраєві, сукно і шовк на убрання, як також ріжні другі річи, так, що хто прийде то не пожалує. Рівнож буде виставлений кождого вечера мувінг пікчер.

Тож приходіть і приводіть знакомих.

44-47 **Заряд Товариства.**

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Й.!

ШКОЛА ВІЛЬНИХ КОЗАКІВ

— устроюе —

В СУБОТУ, 27. ЛЮТОГО, 1926

В ЗАЛІ ПРИ КЛІНТОН І ГЕНД

МАСКОВИЙ БАЛЬ

Просимо усіх громадян громадно прибути. Хто найкраще замаскується — отримае нагороду. 45-46

ПОЗІР! — БРІДЖПОРТ, КОНН.!

ЗАХОДОМ
УКР. ГР.-КАТ. ПАРОХІЇ ПОКРОВИ ПР. ДІВИ МАРІЇ

— відограе —

АМАТОР. КРУЖОК З НЮ ГЕЙВЕН
дуже красне представленне
перший раз в Бріджпорт

ВИХРЕСТ.

В НЕДІЛЮ, 28. ЛЮТОГО, 1926

В УГОРСЬКІЙ ГАЛИ
1055 Pembroke St., Bridgeport, Conn.
Початок о год. 5-тій вечер.
Вступ для дорослих 50 центів, для дітий 10 центів.

Просимо щирих Українців з Бріджпорт і околиці прийти на це гарне представленне.

45-46 **Комітет церковний.**

ЗЕЛЕНАЯ ВЕРБА.

Як будуться верби розвивати,
Як будуть зелено виглядати,
В той час я, в той час
Буду у них любуватись.

Як будуться верби розвивати,
Птички будуть мило щебетати,
У струмочках вода буде шепотати,
Молоденькі серця там приманювати.

Як будуться верби розвивати,
У городі цвіти розцвитати,
Там буде милая як цвітка красная
Пісоньки співати.

Не буду я в той час нічим журитися,
Тілько у тій красі буду любитися;
Серце мое буде веселе, щасливе,
Що моя дівчина у тій красі живе.

А. Хомяк.

ГОПАК З КОЛОМИЙКОЮ.

Ой зацвила калинонька,
Тай зрідка, тай зрідка,
Пійдем, браття, виганяти
З України дідька.

Ой, наломим калиноньки,
Затичем окопи,
Назбираєм хлопців-борців,
Допоможуть хлопи.

Хлопці наші як ті орли,
А хлопи як скала;
Ой то буде ляшня вража
З Вкраїни втікала.

А як буде ляшня вража
Опір віддавати,
Ми вимірим скорострiли
І з міди гармати.

Не поможе вже Пілсудський,
Ані „цуд" знад Висли,
Бо уже на всю Варшаву
Чорні хмари звисли.

Ой задзвоніть усі дзвони
На святого Юра,
Нехай ляшня вигибає
Як в холєру кури.

Ой бють дзвони на дзвіниці,
Голос їх тоненький,
Вичистимо ляшню з краю,
Будем свобідненькі.

Аж тоді ми всі враз скажем
Україні слава!
Розірвемо ярма, пута,
Задрожить Варшава.

Д. Римінік.

Вунсакет, Р. Ай., 19. лютого, 1926.

ДОПИСІ.

ТОМАСТОН, КОНН.

Збірка на будову дому читальні Просвіти, в селі Дорогичівці, повіт Заліщики.

Ми дістали лист з нашого села в справі помочі на будову дому читальні Просвіти і зібрали жертви. Імена жертводавців на сю ціль: по $10.00: Петро Кисілюк, Василь Перчук, Яким Швайчук; по $5.00 Михайло Шепінка, Павло Перчук, Андрій Сенів; по $2.00: Софія Крижановська, Марія Ґатас, Стах Вдовичин; по $1.00: Юрко Шеремета, Гриць Бабій, Йосиф Шеремета, Андрій Береза, Йосиф Бистрий, Марко Мацібора, Савка Береза, Петро Тепляк, Фрінк Михнюк, Яким Куйбіда, Демян Столяр. Разом $62.00 котрі вислано до краю на руки комітету. Комітет складає сердечну подяку всім жертводавцям.

За комітет:

Петро Кисілюк,
Михайло Шепінка,
Павло Перчук.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Коляда на Рідну Школу.

Як попередних років так і сього Українці міста Рочестер, Н. Й., не забули за Рідну Школу. Представники Центрального Комітету вчасі свят обійшли з колядою нашу громаду і заколядували $167.02. Участь в коляді брали слідуючі громадяни: Плюта, Мурашко, Бінашевський, Теребушка, Грицак, Братусь, Рудий, Джумак, Петрів, Когут, Головка, Архитко, Чижевський. Всюди громадяни приняли нас дуже вічливо. Се доказ, що всі розуміють вагу Рідної Школи. Коляду жертвували: М. Стехна 1 д., В. Скробач 1 дол., І. Іванів 1 дол., М. Мазурик 2 дол., М. Свереда 1 дол., І. Паснак 2 дол., К. Весьник 1 дол., Т. Свереда 1 дол., В. Ковтун 50 цнт., М. Свереда 1 дол., Т. Шеремета 1 дол., М. Андрусів 2 дол., І. Тицький 1 д. М. Язловський і Т. Сидор по 50 цнт.; Іл. Псюк 1 дол., Півторак 2 дол., Т. Прокопів 50 цнт. В. Луцишин 2 дол., І. Романів 2 д., Н. Дорофей 1 дол., О. Олексів 1 дол., С. Тарнавська 1 дол., Скробач і Качмар по 3 дол.; В. Максимів 1 дол., J. M. Pelky 2 дол., П. Крик 1 дол., Т. Задорожний 1 дол., Н. Гаврилів 50 цнт., Чорненький 1 дол., І. Петрів 2 дол., Д. Яків 1 дол., В. Колоданський 1 дол., Берґер 1 дол., Благий 1 дол., І. Мелех 1 дол., О. Турула 3 дол., Д. Белей 1 дол., С. Ґереґа 1 дол., Татиґа 1 дол., Шевчук 1 дол., Н. Паснак 1 дол., П. Борашевський 50 цнт., Гр. Сухарик 1 дол., Р. Коник 1 дол., П. Козарів 50 цнт., М. Петрів 1 дол., П. Качмар 50 цнт. Пілюшак 1 дол., К. Крук 50 цнт., Данилишин 1 дол., С. Петришин 1 дол., Р. Шевчук 1 дол., М. Дармець 1 дол., Сорохтей 50 цнт., І. Теребушка 1 дол., І. Панчук 1 дол., П. Петрів 1 д., Т. Тимків 50 цнт., Мацьковський 1 дол., Вім. Гіль 2 дол., Н. Грицак 1 дол., С. Данилишин 1 дол., А. Прокопів 50 цнт., Н. Кубарич 1 дол., 1 дол., Т. Кучмій 1 дол., С. Свереда 1 дол., Н. Кучмій 1 дол., Гр. Храновський 1 дол., Т. Рубаха 50 цнт., С. Новак 1 дол., Н. Швець 1 д., М. Юрків 1 дол., М. Магомет 1 дол., М. Джумак 1 дол., М. Рудий 1 дол., Д. Братусь 1 дол., К. Гнатів 1 дол., Т. Швець 1 дол., М. Бінашевський 1 дол., Н. Грицак 1 дол., І. Когут 1 дол., П. Женатевський 50 цнт., Ю. Зарицький $1.50; І. Сеник 1 дол., Кобрин 2 дол., О. Луців 1 дол., М. Гаврилів 1 дол., І. Кинецька 1 дол., Розалія Замощак 1 дол., М. Гримарчук 1 дол., Анна Хованець 1 дол., О. Яськів 1 дол., О. Мачинський 50 цнт., М. Паньків 1 дол., Гр. Задорожний 1 дол., І. Яніцька 50 цнт., І Матковський 1 дол., М. Плюта 2 д., А. Онуфрик 1 дол., Ю. Бойко 1 дол., Д. Коритко 1 дол., Д. Сюма 1 дол., М. Мурашко 1 дол., А. Ланяк 1 дол., А. Василина 1 дол., Пічак 50 цнт., Грушецький 1 дол., С. Ходак 1 дол., В. Чижецький 1 дол.

На West Ave., зложили: В. Ґереґа 1 дол., В. Белей 1 дол., Н. Коваль 1 дол., П. Сопіль 1 дол., Д. Сподарик 1 дол., С. Гойсак 2 дол., В. Пастирнак 1 дол., І. Федоришин 1 дол., Гр. Андрусів 1 дол., В. Бялецький 1 дол., В. Пукиш 1 дол., С. Кушлик 1 дол., С. Тротасим 50 цнт., С. Дармець 1 дол., А. Романський 2 дол., С. Сичак 1 дол., І. Тимків 1 дол., О. Романишин 50 цнт., Н. Андрусів 1 дол., Ю. Кушляк 50 цнт., В. Дуда 2 дол., Т. Чіпура 1 дол.

На North Coodman зложили: Н. Головка 1 дол., І. Головка 1 дол., Г. Бояновський 1 дол., М. Янкш 1 дол., Ю. Залєцький 1 дол., І. Крик 1 дол., Гр. Тихий 1 дол., Н. Ганущак 1 дол.; П. Климців 1 дол., Н. Тритяк 1 д., А. Гусар 1 дол., І. Гранковський 1 дол., М. Василишин 1 дол., О. Цицик 1 дол., П. Дронь 1 дол., І. Майка 1 д., Н. Гарасимчук 1 дол., П. Архитко 1 дол., Гр. Федишин 1 дол., Н. Когут 1 дол., К. Квасниця і М. Архитко по 50 цнт.

Гроші розділено і вислано на Рідну Школу як слідує: на рогатинську ґімназію $75.00; на калуську ґімназію $25.00; до головної каси Українського Педагогічного Товариства у Львові $60.00. Оплату висилки гроший покрито з решти суми. Всім, що трудились колядою, і всім жертводавцям складаемо щиру подяку від Рідної Школи.

М. Мурашко.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Коляда на Рідну Школу.

Колядовано кількома партіями. Зібрано разом $127.25 та вислано до Обєднання з призначенням на Рідну Школу.

В першій партії колядували: Олекса Шкляренко, Василь Каній, Михайло Малимон, Гнат Порциналюк, Антін Яворський. Коляду зложили: о. Евстахій Сидоряк $5, Михайло Малимон $2.50, Андрій Пахолок $2; по $1: Яків Гайдук, Т. Майкович, Пилип Кудлик, Гнат Порциналюк, Антін Гайдук, Василь Корняк, Руско-Український Клюб, Юрій Дашкевич, Яків Сморунь, Алберт Шаремет, Михайло Даньків, Михайло Клюсик, Стехан Присяжник, Михайло Граб, Тиктор Павло, Теодор Мацко, Стефан Вікарук, Андрій Гучко, Іван Намісняк, Микола Мельник, Лука Зелезкий, Розалія Сіканець, Катерина Бура, Михайло Воніцький; по 50 цнт.: Василь Глива, Домінія Гладун, Себастіян Шута, Антін Кіцак, Панько Мацко, Михайло Томко, Варвара Юзтин, Василь Кучерявий, Гнат Мартинюк, Данько Фесич, Анна Годованець, Петро Тиктор, Марія Гарасим, Антін Ґоджак, Петро Фірман; по 25 цнт.: Филип Перун, Василь Пишняк і Іван Здет. Разом $41.75.

Коляда шкільних дітий відбулася під проводом Теодора Ковальчука і Антона Яворського. Колядували слідуючі діти: Стефан Шкляренко, Павло Кудлик, Михайло Каній, Марія Каній, Анна Порциналюк і Стефанія Каній. Жертвували: Антін Яворський $2; по $1: Михайло Височанський, Олекса Шкляренко, Василь Шеремета, Роман Вознічак, Семен Лукачек, Петро Когут, Іван Козура, Евстахій Когут, Василь Лазор, Андрій Данів, Михайло Лютеран, Іван Лютеран, Филип Парибус, Іван Лесюк, Демко Матвійчук, Володимир Чебіняк, Павло Волошин, Данько Мацко, Маріян Дембіцький, Григорій Федорук, Теодор Андрусишин, Тимко Герчак, Іван Каній, Онуфрій Кирик, Василь Каній, Іван Захарко, Олекса Шмокалюк, Теодор Ковальчук, Стефан Костюк; по 50 цнт.: Василь Красневич, Григорій Москаль, Павло Ухаль, Андрій Кудлик, Андрій Когут, Іван Карнафиль, Стефан Циґан, Антін Ґіґа, Іван Пуфка, Михайло Щурик, Теодор Семендик, Семен Білобрович, Теодор Мацко; по 25 цнт.: Микола Шпак, Михайло Шкраб, Стефан Вовчко, Михайло Колиняк, а Йосиф Горіян 15 цнт. Разом $38. 65.

В третій партії колядували: Василь Кіянка, Онуфрій Дубіцький, Михайло Дидик, Михайло Кіянка, Іван Мільниченко, Василь Осухівський. Жертвували по $1: Михайло Дидик, Онуфрій Дубіцький, Мик. Сорока, Войтко Беднар, Мартин Гоменюк, Василь Кіянка, Катерина Петришин, Юрко Біліянчук, Іван Біліянчук, Теодор Велиц, Іван Ліщинський, Василь Осухівський, Іван Тамів, Михайло Міґа, Мацько Беднар, Віктор Осухівський, Михайло Заяць, Карпо Матвіїв, Дмитро Костів, Стефан Козуб, Стефан Ваґа, Йосиф Мариняк, Павло луцишин, Текля Драбик, Микола Бутніцький, Анна Бутніцька, Микита Трасевіць, Григорій Гуменюк, Роман Даіщук, Мих. Кітай, Анна Самончук, Мих. Кіянка, а Іван Петришин $2; по 50 цнт.: Іван Мільниченко, Ізидор Васильчак, Мих. Филипчук, Іван Фурґаль, Антін Беднар, Іван Черемха, Володимир Волощук, Іван Петровський, А. Рибак, Олекса Лущак, Филип Кісіль, Марія Вовчар, Тома Яєшник, Михайло Маців, Тома Маців; по 25 цнт.: Карпо Йосифів і А. Кубак, а М. Н. 10 ц. Разом $42.10.

На Плезент Біч зложили по $1: Петро Войцишин, Дамян Сорочак і Н. Н., по 50 цнт.: Фр. Мацко, Олена Гнатко, Іван Гирча, а Й. Радзикевич 25 цнт.: Разом $4.75.

ЮНҐСТАВН, О.

Коляда на край.

Ходили з колядою: Ол. Петрик, Н. Винник, А. Когут, І. Бачинський, О. Білик, С. Пущак і І. Петришин. Різдвяна збірка виносила $36.90, які вислано до Обєднання на старокраєві цілі. Жертвували: Чучман Яків $5; по $2: о. В. Довгович, Антін Котуш; по $1: І. Крушельницький, Ник. Нахим, Ів. Бачинський, Сем. Пущак, Марія Ворончак, Йосифа Бура, Гр. Нівінський, Осип Білик, Мих. Скиба, Осип Потічний, Вік. Мирдич, Ів. Григорчук, Текля Задоїна, Юрій Васько, Т. Васько, Марія Масловська, Вас. Скиба, Вас. Зубаль, Пірко А., Іван Багній, Анаст. Ляхоцька, Ст. Сеньчишак, Ст. Пельц, Дамян Маринич, Ник. Зинник 55 цнт.; по 50 цнт.: Марія Пущак, Анна Ілійов, Мих. Сітник, Кость Степан, Анна Винник 35 цнт.: по 25 цнт.: Марія Кость, Варвара Бура, Анна Петришин, Анна Набережна.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

КОРОТКА ІСТОРІЯ КОЗАЧЧИНИ

написав проф. Володимир Антонович, із переднім словом про життє та діяльність Антоновича, із портретом автора, образами гетьманів, картою України і увагами д-ра Мирона Кордуби, друге виданне.
Ціна 65 центів.
"SVOBODA"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.